

Voss herad

Investering og finansiering

Orientering i kontrollutvalet 26.08.22

Ingvild Bogetvedt, leiar Styring og analyse

Nils Petter Bere, leiar Økonomi

Innhald

- Skille mellom drifts- og investeringsbudsjett
- Investeringsprosjekt og finansiering
- Økonomisk berekraft
- Renter og avdrag
- Måltal
- Årsrekneskap

Drift og investering

- Budsjettet er delt inn i drift og investering
- Investeringsbudsjett: ein langsiktig plan for større prosjekt
- Kjøp av eigendelar som er av vesentleg verdi og til varig eige skal inn i investeringsbudsjettet
  - Over 100.000 kr, 3 år varig eige
  - Påkostning og ikkje vedlikehald – investering skal gje standardheving

«Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.»
- Kommunelova § 14-4

Investeringsprosjekt

- Investeringar budsjetterast brutto (inkl. mva)
- Me får kompensert mva
- Resterande beløp (investeringsbeløp eks. mva) vert dekkja av ulike typar finansiering:
  - Ubrukte lånemidlar
  - Nye lånemidlar
  - Tilskot
  - Fond

Eksempelprosjekt	Beløp (i 1000 kr)
Investering, brutto	40 000
Mva	- 8 000
Investering, netto	= 32 000
Låneopptak	- 32 000

Finansiering

- Største delen av investeringane vert finansiert med lån
- Voss herad har ei låneramme på 24 mill. kr per år
- Lån utover den generelle låneramma bør vera avgiftsfinansiert, eller sjølvfinansierende
- I år har me mykje unytta lånemidlar, og det er ikkje naudsynt å låna opp store summar

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	2023
Investeringer i varige driftsmidler	331 113
Tilskudd til andres investeringer	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 400
Utlån av egne midler	0
Avdrag på lån	0
Sum finansieringsbehov	334 513
Kompensasjon for merverdiavgift	-64 363
Tilskudd fra andre	-7 500
Salg av varige driftsmidler	0
Bruk av lån	-249 250
Videreutlån	35 000
Bruk av lån til videreutlån	-35 000
Avdrag på lån til videreutlån	11 200
Mottatte avdrag på videreutlån	-11 200
Overføring fra drift	-13 400
Avsetninger til bundne investeringsfond	0
Bruk av bundne investeringsfond	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0
Sum finansiering	-334 513
Sum finansieringsbehov	334 513
Sum finansiering	-334 513
Udekt finansiering	0

Økonomisk berekraft

- Store lån, lavt disposisjonsfond og lavt driftsresultat fører til utfordringar for den økonomiske berekrafta
- Investeringane påverkar kommunens økonomiske berekraft gjennom låneopptak:
  - Renter og avdrag reduserer kommunen sitt handlingsrom
    - Renter vert budsjettert ut ifrå planlade låneopptak og gjeldande prognose på renteutvikling
    - Avdrag:

$$\text{Minimumsavdraget} = \text{Sum avskrivninger} \times \frac{\text{Sum rest lånegjeld}}{\text{Sum bokført verdi avskrivbare driftsmidler}}$$

- Investeringar kan også finansierast gjennom drift (men drift kan ikkje finansiera investeringar)

«Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar kommunens eller fylkeskommunens økonomiske handleevne.»
- Kommunelova § 14-10

Renter og avdrag

- Nivået på renter og avdrag er forventet å auke i økonomiplanperioden

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Renteinntekter	-14 090	-15 417	-19 637	-22 757	-23 097	-23 297
Utbytter	-11 476	-10 300	-16 300	-16 300	-16 300	-16 300
Renteutgifter	14 838	22 280	31 480	43 180	45 180	45 680
Avdrag på lån	51 111	52 100	53 400	58 700	61 200	62 700
Netto finansutgifter	40 383	48 663	48 943	62 823	66 983	68 783

Måltal

- Me nytter tre økonomiske måltal som er med på å styre mot økonomisk berekraft:

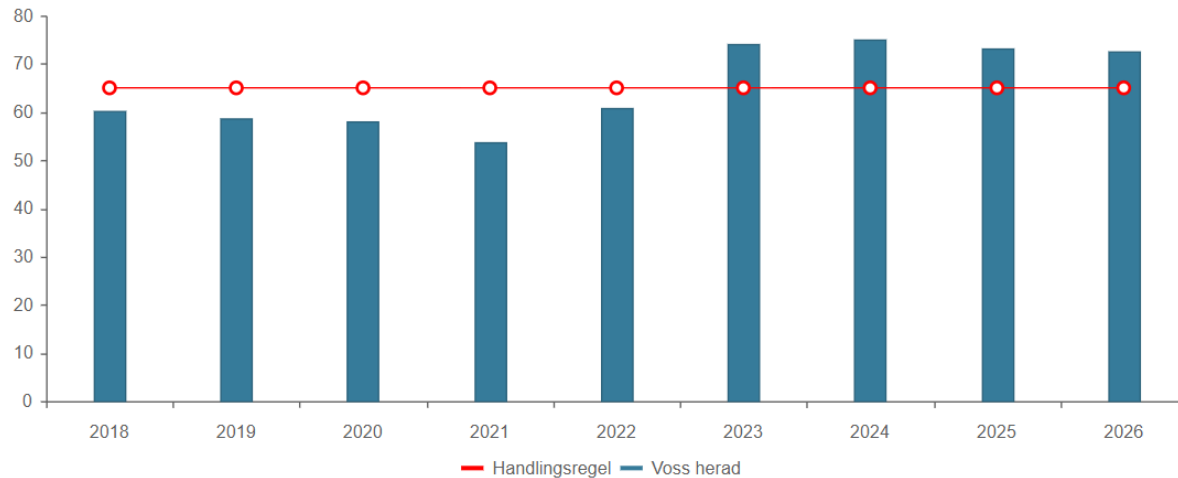
Måltal	Minimum	Mål	Skildring
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,75 %	3 %	Syner om drifta er finansiert av inntektene for perioden.
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	6,5 %	7 %	Syner kor store reservar kommunen har.
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	Ikkje relevant	65 %	Syner gjeldsgraden, der målsettinga er at denne er stabil over tid.

Investeringsplan

- Omfattande investeringsplan vil binda opp midlar fram i tid
- Slik planane ligg i dag, skal kommunen handtera investeringane utan at det går ut over tenestenivå

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Investeringer i varige driftsmidler	331 113	109 550	59 675	72 550
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 400	3 400	3 400	3 400
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	334 513	112 950	63 075	75 950

Årsrekneskap

I revisjonsmeldinga for 2021, datert 25.05.2022, var eitt av atterhalda knytt til at det var eit avvik på kr. 12.891.250,- mellom investeringar i varige driftsmidlar i investeringsrekneskapen og registrerte tilgangar i balansen og anleggsregisteret. Revisor skreiv vidare at denne mangelen har konsekvens for tilgangar av anleggsmidlar i balansen, kapitalkonto og estimert avskrivning.

Status: Avviket vert korrigert på rekneskapen for 2022

Årsrekneskap

I revisjonsrapport nr. 2, datert 25.05.2022, har revisor også kommentert at Voss herad har lineære avskrivningar på fleire store investeringsprosjekt, men at det på på større, samansette anleggsmidlar er anbefalt å nytta dekomponering av anlegget slik at deler av anlegget som ut i frå sin art, har lågare utnyttbar levetid, får kortare avskrivningstid.